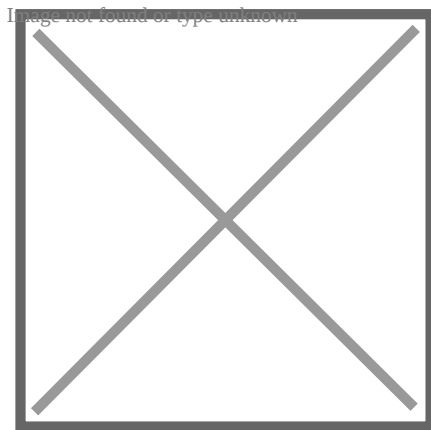

1

Šiaurės Jorkšyras, 1865-ųjų liepa

– Bet aš nenoriu už jo tekėti! – Jantė Holt pasijuto lyg gavusi antausį. – Kaip gali apie tai net kalbėti?

– Nes tai gera mintis, štai kaip! – Jantės brolis Persis atsidusęs atlošė galvą ir atsirėmė į traukinio sėdynės atlošą. – Ir nesakiau, kad *privalai* tekėti, tik kad reikėtų apie tai pagalvoti.

– Jis už mane dvidešimčia metų vyresnis!

– Gal, tiksliau, trisdešimčia.

– Tai kaip tada galėjai... Kaip aš galėčiau?..

Jantė greitai ir neaiškiai spjaudė žodžius sunkiai atsilaikydama pagundai iš visų jėgų spirti broliui į blauzdą. Nerimą kėlė ne tik sero Čarlzo Lesterio amžius, tačiau Persis niekada nesiklausydavo jos nuogastavimų. Kad ir kokia broliui ši mintis atrodytų gera, baronetas – paskutinis vyras žemėje, už kurio Jantė norėtų tekėti. Pastaruoju metu vos jį pamačius oda pašiorpdavo, tačiau štai ji čia, sėdi įkalinta traukinio vagone, o kiekvienas garo debesis ir stūmoklių bumbtelėjimas gabena link to vyro.

Patyliukais sugriežusi dantimis Jantė nusisuko į langą. Stebėdama už stiklo besikeičiančius vaizdus stengėsi nurimti. Pastaruoju metu su Persiu ginčytis tapo beprasmiška. Atvirai pasipriešinus brolis tik dar labiau užsispirdavo. Ne, verčiau pasistengti išlikti ramiai, kad ir kaip norėtųsi šaukti.

Atšiaurus kraštovaizdis nervų neapramino. Jantė buvo pratusi prie gyvenimo mieste: prie namų, parduotuvių ir fabriků. Jorkšyro vaizdai smarkiai skyrėsi nuo jai įprastų ir keistai trikdė. Atrodė, kad visas pasaulis staiga tapo didesnis, audringesnis, tarsi ji nebekontroliavo nė menkutės savo gyvenimo dalies.

– Sakei, kad vykstame aplankyti tetos Soforijos.

– Taip ir yra, bet Čarlzo namai irgi netoli Pikeringo. Aš nemelavau.

– Bet neminėjai, kad man už nugaros planuoja vestuves!

– *Aptariau* tokią galimybę, nieko neplanavau. Supranti, sese, neprivalai daryti nieko, ko nenori, bet galėtum pasistengti serą Čarlzą pamėgti. Žinai, jis gana padorus. Paprašė tavo rankos ir panašiai.

– Paprašė *tavęs*? – negalėdama patikėti Jantė atsisuko į brolių. Pamiršo ryžtą išlikti ramiai. – Man dvidešimt vieni! Man nereikia tavo leidimo tuoktis.

– Esu šeimos galva.

– Esi mano brolis, Persi, mano *mažasis* broliukas! Aš kuo puikiausiai gebu savarankiškai priimti sprendimus.

– Pamaniau, kad kreipdamasis į mane jis pasielgė labai mandagiai.

– Ak, nebūk toks pasipūtęs! Anksčiau niekada taip nesielgdavai. Tai taip pat jo įtaka.

– O tu niekada anksčiau neatrodei tokia neelegantiška senmergė. Prieš išvykdamą į Bornmutą buvai gana daili. Dabar dėl tos aukštos apykaklės ir siaubingos šukuosenos tavo išvaizdos neįmanoma deramai įvertinti. Ar būtina plaukus taip stipriai suimti? Atrodai nepataisoma pedantė.

– Žinai, kad išvaizda man nerūpi.

Jantė skubiai nosisuko, bet traukinio lange išvydo šmėkštelėjusį savo nekenčiamą atvaizdą – neįsimintinus rudus plaukus ir prie jų derančias vieną nuo kitos stipriai nutolusias dideles akis. Tėtis jas vadindavo avelės akimis. Po jo mirties jos dar labiau padidėjo. Dabar siaurame veide atrodė bene nenatūraliai plačios. Palyginti su jomis, kiti bruožai buvo pernelyg smulkūs.

– Ar privalai *kasdien* vilkėti pilkus drabužius? – rodos, Persis įsijautė į šią pokalbio temą. – Jie tokie slegiantys.

– Mes visai neseniai nustojome gedėti!

– Būtent, *nustojome* gedėti. Maniau, kad panorėsi vėl vilkėti ryškesnius drabužius. Nesuprantu, ką Čarlzas tavyje įžvelgia.

– Norėčiau, kad neįžvelgtų nieko! O tu galėtum nesielgti taip nemandagiai. Juk esame ne vieni.

Jantė pabrėžtinai dėbtelėjo į priešais sėdintį vyrą. Jiems įsitaisius kupė jis jau miegojo tamsiaplaukę galvą parėmęs į langą. Persis visai nesistengė kalbėti patyliukais. Mažiausiai Jantė troško sulaukti žiūrovų. Padėtis pakankamai žeminanti net ir neaptarinėjant jos viešai.

Be to, Jantė nebuvo visiškai įsitikinusi, kad bendrakeleivis miega taip kietai, kaip atrodė. Persiui beriant paskutinę tiradą manėsi pastebėjusi kiek pakitusią vyro išraišką, vos pastebimai surauktus antakius – tarsi jis taip pat būtų įsižeidęs dėl tokio elgesio su Jante.

Ar ji viską tik įsivaizdavo, ar nepažįstamasis iš tiesų klausėsi pokalbio?

Jantė prisimerkė. Tyrinėjo jo profilį laukdama daugiau įrodymų. Net ir miegodamas vyras atrodė pribloškiamai gražus. Nosis buvo tiesi, skruostikauliai – tarsi iš marmuro išskaptuoti, smakras kvadratinis. Veidą rėmino juodi tvarkingai apkirpti plaukai.

Nepažįstamojo oda šiek tiek įdegusi, tarsi jis daug laiko leistų lauke, nors sprendžiant iš brangiai atrodančių drabužių jis buvo džentelmenas. Bet džentelmenas juk nesiklausytų svetimų pokalbių?

Veikiausiai ji viską tik įsivaizdavo.

– Ką? – Persis pasekė sesers žvilgsnį. – Ak, jis miega. Be to, abejoju, ar jį labai domintų mūsų menkutės buitinės dramos, net jei nemiegotų.

– Vis tiek turėtum kalbėti tyliau.

– Kodėl? Jei pabus, galėsime paklausti pašalinio žmogaus nuomonės. Esu įsitikinęs, kad jis su manimi sutiktų. Joks vyras nenori į senmergę panašios žmonos.

– Nenoriu klausytis daugiau niekieno nuomonės. Ir nedirsk jo klausti!

– Aš tik bandau tau padėti. Nuoširdžiai stengiausi, bet jei nenori tekėti už Čarlzo, daugiau to nedarysiu. Teks pačiai ką nors susirasti, o taip atrodydama vyro tikrai nesusimedžiosi. *Oi!*

Jantė pervėrė brolių pagiežingu žvilgsniu ir lėtai patraukė alkūnę, kurią ką tik smarkiai rėžė į jo šonkaulius. Ji puikiai žinojo, kaip atrodo. Toks ir tikslas. Jai ne ką labiau už brolių patiko pilki drabužiai ar neskoninga šukuosena, bet taip atrodydama bent negalės būti apkaltinta traukianti į save dėmesį. Jos negalima apkaltinti jokių nederamų elgesiu. Tokia ji yra, tokia *nori* būti – patinka tai Persiui arba kokiam kitam vyrui, ar ne.

Vis dėlto brolio žodžiai skaudino – juolab žinant, kad senasis Persis tikrai nebūtų buvęs toks žiaurus ir jos neįžeidinėjęs. Nedaug laiko teprabėgus po jų motinos mirties nuo plaučių džiovos pernai metais ir tėčio mirties iš sielvarto greitai po netekčių brolio charakteris pasikeitė į blogąją pusę. Linksmas Persio būdas apsiniaukė pradėjus leisti laiką sero Čarlzo draugijoje. Dabar Jantei jau atrodė, kad brolio visai nepažįsta. Jei tik galėtų pasiekti senąjį Persį, kažkokiu būdu kreiptis į gerąją jo pusę...

– Man tik gaila, kad apie šią kelionę nepasakei visos tiesos, – Jantė stengėsi, kad balsas nenuskambėtų pernelyg kaltinamai. – Negi negalime būti atviri vienas kitam?

Persis sunkiai atsiduso.

– Supranti, Čarlzas prašė tau nesakyti, kad ir jis bus Pikeringe. Minėjo norintis padaryti staigmeną, prieš pasipiršdamas aprodyti savo namus ar panašiai. Didžiąją dalį laiko jis leidžia Londone, bet, regis, labai didžiuojasi savo dvaru. Todėl nieko ir nesakiau prieš mums pasiekiant Maltoną.

– Nes žinėjai, kad persėsiu į pirmą traukinį, vykstantį namo.

– Ir dėl to. Bet dabar, kai jau esame čia, negi negali žvelgti į šią išvyką kaip į atostogas? Tetą Soforiją paskutinį kartą lankėme prieš kokį dešimtmetį.

– Prieš dvylika metų.

Jantė kiek suminkštėjo. Tetos sveikata neleido atvykti į nė vieno iš jų tėvų laidotuves, bet užuojautos laišakai buvo švelnūs, kupini rūpesčio. Teta Soforija net kvietė ją persikelti į šiaurę, nors Jantė žinojo, kad sena nuskurdusi moteris vargiai išsilaiko pati, ką jau kalbėti apie kitus. Turint omenyje, kas nutiko vėliau, verčiau jau būtų pasinaudojusi tuo pasiūlymu...

Kad ir kaip būtų, mintis apie laiką tetos Soforijos draugijoje dabar buvo vienintelė šviesa Jantės horizonte. Prisiminimai apie su mamos seserimi leistas atostogas atrodė migloti, bet džiugūs. Geriausiai ji prisiminė daugybę nėrinių ir šviesių plaukų garbanas, supamas saldžių kvėpalų debesies.

– Bus smagu ją dar kartą pamatyti.

– Ji sutiko, kad pasiliktum, kiek tik nori.

– Ką turi omenyje? – nostalgistiškai jausmai akimirksniu išsiskleidė. – Maniau, kad vykstame tik savaitei.

– Na... – Persis neramiai pasimuistė ant sėdynės. – Tiesa ta, kad Londonas labai brangus miestas. Nebeišgaliu mūsų abiejų išlaikyti. Be to, Čarlzas mano, kad tau tinkamiausiu būtų gyventi su teta Soforija.

– Čarlzas taip mano?

– Taip, bet aš sutinku. Turėjau anksčiau suprasti, kad mūsų gyvenamoji padėtis nederama.

– Ar nori pasakyti, kad tai – visa tai – jo mintis?

– Turbūt, bet tai tik įrodo, kad jam labai rūpi. Čarlzas – puikus vyras. Pati žinai, kad ir tėtis taip manė.

– Tėtis niekada nespaudė manęs už jo tekėti! Be to, juk pameni, ką manė mama. Jei turėdavo pasirinkimą, nenorėdavo net viename kambaryje su juo pasilikti. Ir mane kartu išsivesdavo.

– Ak, tos moterys ir jūsų išankstinės nuostatos! – apimtas nevilties Persis pavartė akis. – Aš tik žinau, kad pastaraisiais metais jis man buvo labai geras. Padėjo apmokėti sąskaitas.

– Esi jam *skolingas*?

– Tik truputį, bet neatrodyk tokia pasipiktinusi. Nelengva mus abu išlaikyti. Žinau, kad tėtis nenorėjo palikti mūsų tokioje apgailėtinoje finansinėje padėtyje, bet taip nutiko. Turėjau kažkaip apmokėti sąskaitas.

– Negali kaltinti tėčio, – gindama jį Jantė įsitempė. – Žinai, kad mirus mamai jam sudužo širdis.

– Jis labai neatsakingai nustojo rūpintis savo investicijomis, užkrovė visą našta man ant pečių.

– Naštą? – Jantė krūptelėjo. Štai kas ji tokia?

– Neturėjau to omenyje, – Persis bent turėjo pakankamai gėdos atrodyti prasikaltęs. – Aš tenorėjau pasakyti, kad privalome elgtis praktiškai. Neturime pakankamai pajamų padengti išlaidoms. Santuoka yra vienintelė išeitis tavo padėtyje atsidūrusiai moteriai. Kiek pastebėjau, gerbėjų pertekliumi pasigirti negali. Todėl ir nusprendžiau vežtis tave pasimatyti su Čarlzu.

Jantė pajuto skrandžio gilumoje kylančius nemalonus jausmus – kažką tarp baimės ir pasibjaurėjimo. Ji turėjo įtarimų dėl baroneto ketinimų ir labai aiškiai išreiškė savo nuomonę apie santuoką su juo – ar bent taip manė. Nesitikėjo, kad vyras smuks taip

žemai.

Visa ši išvyka tėra triukas. Ne, dar blogiau – spąstai. Seras Čarlzas manipuliavo Persiu įtikinėdamas čia atsivežti seserį. Norėjo atskirti ją nuo namų, draugų, izoliuoti atokiame miestelyje šiaurėje, kur vienintelė jos kompanionė būtų nuskurdusi senmergė teta. Veikiausiai tikėjosi, kad tokioje padėtyje atsidūrusi mergina bus priversta už jo tekėti.

Na, ji nesileis taip lengvai manipuliuojama. Juk privalo įžvelgti kitų variantų.

– Susirasiu tarnybą.

– Nekalbėk nesąmonių. Po to, kas nutiko paskutinį kartą?

– Tai buvo ne mano kaltė!

– Nuolat tai kartoji. Gerai, kad šeima elgėsi diskretiškai, kitaip tavo reputacija būtų sužlugdyta. Džiaugiuosi, kad Čarlzas nieko nenutuokia.

Jantė maištaudama sunėrė ant krūtinės rankas. Širdingai troško, kad būtų priešingai.

– Mažai tikėtina, kad toks įvykis pasikartotų.

– Taip, – Persis kritiškai nužvelgė Jantę nuo galvos iki kojų. – Tikriausiai neklysti. Bet jei nepavyks rasti tarnybos, kas tada? Neturi atsarginio varianto. Privalai suprasti, kad tekėti už Čarlzo yra geriausias pasirinkimas. Turėsi pinigų, apsaugą ir, tikriausiai, vaikų.

– *Vaikų?* – pasibaisėjusi aiktelėjo Jantė. Pakako sero Čarlzo žvilgsnių. Nuo minties apie jo prisilietimus net oda pašiurpo. O dėl vaikų... Ji ne visai įsivaizdavo, kaip užsimezga gyvybė, bet neabejotinai nenorėjo to išsiaiškinti.

Vis dėlto iš praktinės perspektyvos Persis teisus – santuoka su baronetu būtų geriausia išeitis. Guvernantės gyvenimas buvo gerokai liūdnescnis, nei ji įsivaizdavo, o po nutikimo Bornmute, pagalvojus apie naują tarnybos vietą, skrandis imdavo vartytis iš nerimo. *Jei* apskritai pavyktų rasti kitą vietą... Net ir pirmą kartą buvo pakankamai sudėtinga, o rekomendacijų iš ankstesnių darbdavių prašyti tikrai negalėtų! Jei apie tai, kas nutiko, pasklistų kalbos, rasti jai naują darbą būtų neįtikėtina sėkmė..

Be to, kad ir kaip ji stengėsi, kad ir kaip senamadiškai rengėsi ar atšiauriai elgėsi, atrodė, jog sero Čarlzo niekas neatbaidys. Jis visada keistai į ją žvelgdavo – nuo pat jos vaikystės, kai prisistatė esantis senas mamos draugas. Jai mirus tie žvilgsniai tapo dar labiau variantys. Po laidotuvių seras Čarlzas keliems mėnesiams išvyko į užsienį, bet nuo jo grįžimo – panašiu laiku, kai ir ji grįžo iš Bornmuto, – atrodė, kad tas vyras nuolat sukiojasi aplink Persį. Jis visada būdavo šalia ir nuolat ją stebėjo. Šiomis dienomis galėjai pamanyti, kad nuo jo neįmanoma pabėgti. Jantė jau pavargo priešintis ir slapstyti. O jei Persis serui Čarlzui skolingas... Tikriausiai jos pareiga padėti padengti skolas, kad ir kiek jai tai kainuotų?

– Turbūt jau Rilingtonas, – traukiniui sustojus Persis pašoko iš savo vietos. – Einu, nusipirksiu laikraštį. Nuo visų šitų ginčų įsiskaudėjo galva.

– Palauk! – broliui einant pro šalį Jantė čiupo jį už rankos. Paskutinį kartą beviltiškai meldė apsigalvoti. – Jis kažkoks keistas. Negaliu paaiškinti...

– Na, kad ir kas neduoda tau ramybės, tai tęsis neilgai. Čarlzui jau mažiausiai penkiasdešimt.

– Persi! – Jantė akimirksniu paleido brolio ranką. – Neturėtum taip kalbėti! Kas nors gali nugirsti.

– Ak, tau neįtiksi! – brolis atplėšė kupė duris ir išlėkė lauk. – Ilgai neužtruksiu. Pažadėk man, kad apie tai pagalvosi ir elgsiesi protingai.

– Jei tai padarysiu, ar tu pažadėsi nuo šiol sakyti tiesą?

– Žinoma! – brolis jau žygiavo tolyn. – Tu tik prisimink, trisdešimt metų! Pakankamai greitai liktum turtinga našlė.

Jantė nusekė Persį piktu žvilgsniu. Apėmė troškimas lėkti broliui iš paskos. Pačiupti krepšį, šokti ant platformos ir bėgti. Bet kurgi ji eitų? Persis ir teta buvo paskutiniai jos giminaičiai. Atrodo, dabar net ir brolis atsisuko prieš ją. Susmukusi savo vietoje Jantė stebėjo Persį ir pavydėjo jam laisvės. Brolis niekada nesirūpino savo elgesiu, nesuko galvos, kaip nediskretiškai gali nuskambėti jo žodžiai. Niekada nesibaimino sulaukti visuomenės nepritarimo. Kodėl taisyklės vyrams ir moterims taip smarkiai skiriasi? Gerai, kad bent jau šalia nebuvo žmonių, galėjusių nugirsti jo paskutinę pastabą.

Staiga pamačiusi plieninį priešais sėdinčio vyro žvilgsnį Jantė išsigandusi krūptelėjo ir vėl išsitiesė. Jis nepajudėjo, nė nekilstelėjo galvos, bet dabar jau neabejotinai buvo budrus – žvelgė tiesiai į ją niūriu, bene nuožmiu, įtemptu žvilgsniu. Šįkart su niekuo negalėjai supainioti griežtais jo veido bruožais reiškiamos grimasos. Vyras atrodė įsiutęs.

– Nemiegate, – Jantė nejučia konstatavo akivaizdų faktą.

– Kaip matote.

Mergina sumirksėjo, įsižeidusi dėl kandaus atkirčio šiaurietišku akcentu. Vyras sėdėjo atsilošęs kėdėje, visai nesistengė pasitempti – tarsi jo akyse ji būtų taip žemai puolusi, kad nematytų reikalo elgtis mandagiai. Nepažįstamojo žvilgsnis žeidė dar labiau nei elgesys. Jantė pajuto, kaip išdžiūvo burna. Neįskaitant sero Čarlzo, joks vyras jau ilgą laiką nežvelgė į ją tokiu skvarbiu žvilgsniu. Vilkėdama savo naujojo nuobodaus garderobo drabužius mergina jautėsi priešingai lyčiai bene nematoma, tačiau blankios šio nepažįstamojo akys vėrė kiaurai.

Jantė skubiai žvilgtelėjo pro langą, bet Persio nė ženkle. Kaip tipiška, kad nediskretiškai pašūkavęs brolis palieka ją tvarkytis su pasekmėmis! Akivaizdu, kad vis dėlto šis vyras bus išgirdęs dalį, o gal ir visą pokalbį. Atrodė, kad ims *jai* priekaištauti dėl to, ką girdėjo. Na, ji visai nenusiteikusi paskaitoms, juolab šiandien.

– Sere, – Jantė tarsi gindamasi užvertė galvą. – Meldžiu pamiršti viską, ką galėjote nugirsti. Tai buvo asmeninis pokalbis.

– Tuomet gal nereikėjo kalbėtis viešumoje, traukinyje.

– Džentelmenui nederėtų paslapčiomis klausytis svetimų pokalbių.

– Vargu ar galėjau ką nors padaryti. Man regis, jūsų brolio balsą išgirdo visas vagonas.

Jantė pajuto, kaip skruostai iš pasibaisėjimo nusidažo ryškiai raudona spalva. Net jei tai tiesa – o ji bijojo, kad gali taip būti, – nederėtų to minėti. Koks džentelmenas taip elgiasi?

– Mano broliui nederėjo elgtis taip nediskretiškai. Neabejoju, kad girdėjote, jog jį dėl to jau subariau.

– Ar tai buvo barimas? – pilkos akys žvelgė į ją pašaipiai. – Panašu, kad labiausiai baiminotės, jog kas nors nugirs slaptąjį jūsų planą.

Planą? Jantė prasižiojo ketindama protestuoti, bet vėl užsičiaupė. Kai geriau apie tai pagalvoji, ji tikrai tik liepė Persiui patylėti. Ji visai jam neprieštaravo. Nenuostabu, kad nepažįstamasis priėjo blogiausią įmanomą išvadą, bet vis tiek jis neturėjo jokios teisės ją barti. Jų niekas nesupažindino, ji – vieniša ledi. Jiems nederėtų net kalbėtis, tuo labiau ginčytis.

Jantė tvarkingai sudėjo rankas sau ant kelių.

– Neturiu jokio plano, sere.

– Neįskaitant sumanymo ištekėti už nemėgstamo vyro dėl jo pinigų, o tada melstis, kad jis greičiau numirtų. Kaip tai pavadintumėte, jei ne planu?

– Aš tik galiu pasakyti, kad nieko neišmanote apie mano padėtį. Kadangi jums visai nerūpi geros manieros, turiu pridurti, kad išvaizda gali būti apgaulinga. Pavyzdžiui, jūs atrodote panašus į džentelmeną, bet akivaizdu, kad toks nesate.

– Gal ir ne, bet galiu užtikrinti, kad mane yra pavadinę dar ne taip.

– Nė kiek neabejoju. Vis dėlto mano reikalai neturėtų jums rūpėti.

– Priešingai, – vyro veidą aptemdė šešėlis. – Manau, kiekvienam vyrui turi rūpėti, kad pasaulyje egzistuoja tokios kaip jūs.

– *Tokios kaip aš?* – Jantės stuburu nuslinko šaltukas. Ką *tai* reiškia? Iš kur jis žino, kokia ji moteris? Kaip jis viską suprato?

– Klastūnės. Apgavikės. Moterys, kurios vyrui į akis sako viena, bet visai ką kita – jam už nugaros, – vyras leido savo niekinamam žvilgsniui nuslysti žemyn – tarsi tyrinėtų ją nuo galvos iki kojų ir įžvelgtų visus trūkumus. – Net neturite pakankamai padorumo apie savo grobį kalbėti tinkamai. Aš bent žinau, kas iš tiesų esu. O jūs tikriausiai vis tiek laikote save ledi?

Vyras nosisuko į langą, o Jantė iš šoko netekusi balso žvelgė priešais save. Kaip tai įmanoma? Po visų tų išvaizdos pokyčių, *asmenybės* pokyčių, kaip šis vyras gali vos nužvelgęs ją pavadinti apgavike?

Jantei užėmė kvapą. Teko kovoti su senaisiais puikiai pažįstamais gėda ir pasibjaurėjimu. Kartą anksčiau ji jau buvo išvadinta apgavike. Ir tada stengėsi kaltintojus įtikinti esanti nekalta, bet žodžiai nieko nepakeitė. Negi viskas, ką apie ją kalbėjo Bornmute, yra tiesa? Gal jos viduje slypi blogis? Gal ji tokia iš prigimties sugedusi, kad net nepažįstamieji tai iškart mato?

Ne! Jantė pasipriešino tokiai minčiai. Net jei ir padarė ką nors blogo, tai netyčia. Ne ji kūrė prieš serą Čarlzą nukreiptus planus. Ji apskritai nenorėjo su baronetu turėti nieko

bendra. Tai *jis* galvoja, kaip pačiupti *ją*! Kaip šis nepažįstamasis drįsta kalbėti su ja taip žeminamai, tarsi ji būtų begėdiškiausia turtų medžiotoja, kokią jis yra kada nors gyvenime sutikęs? Kad ir kas jis toks, neturi jokios teisės jos smerkti!

– Taip, – piktai atšovė Jantė, – vadinu save ledi. Bent jau tokia ledi, koks jūs džentelmenas. Jei būtumėte klausęsis atidžiau ar bent pasistengęs susivaldyti nuo smerkimo, žinotumėte, kad visai netrokštu ir neabejotinai neketinu tekėti už sero Čarlzo!

– Sero Čarlzo? – vyras jai kalbant žvelgė pro langą, bet sakinio pabaigoje greitai pasuko galvą. – Turite omenyje Čarlzą *Lesterį*?

Jantė prikando liežuvį. Keliomis sekundėmis per vėlai suvokė savo klaidą. Ar įmanoma, kad anksčiau jie neminėjo vyro tapatybės? Geriau apie tai pagalvojus, Persis visada vadindavo jį Čarlzu, o ji apskritai vengė to vardo. Tačiau dabar jau jokios prasmės neigti.

Jantė atsargiai linktelėjo galva, o vyras panarino ranką į plaukus ir kažką neaiškiai sumurmėjo po nosimi.

– Ar pažįstate jį, sere?

– Esame pažįstami.

– Ak.

Jantė laukė pati nesuprasdama, ar reikėtų jausti kaltę, ar palengvėjimą. Regis, nors kartą Persio elgesys susilauks atitinkamų pasekmių. Jei šis vyras sero Čarlzo pažįstamas, neabejotinai nupasakos nugirstąjį pokalbį. Kad ir kaip tai bus gėdinga, dilema išsispręs savaime. Po tokio viešo pasmerkimo baronetas turbūt daugiau niekada nenorės jos akyse regėti.

Gal vis dėlto tai ir nebuvo tokia siaubinga klaida...

– Tokiu atveju... – nepažįstamasis staiga palinko į priekį ir atsidūręs arčiau Jantės žastais pasirėmė sau į kelius. – Tikriausiai turėčiau atsiimti savo paskutinius komentarus. Nugirdau pusę pokalbio ir netinkamai sureagavau. Man regis, atsibudau maždaug tuo metu, kai išvadinate brolių pasipūtusiu, tad vargu ar galėjau neužtraukdamas jums gėdos išsiduoti atsibudęs, – vyras susiraukė tarsi kažką nenoriai pripažindamas. – Tačiau pasielgiau netinkamai. Man derėjo pasisveikinti. Nenorėjau klausytis, bet paskutiniai jūsų brolio žodžiai... – vyras apgailestaudamas papurtė galvą. – Aš širdingai atsiprašau.

Jantė sutrikusi sumirksėjo. Pribloškė toks ryškus pokytis. Vyro balsas išliko šiurkštus, bet jis taip nuožmiai nebesiraukė, nebesimatė ir pašaipiai surauktų lūpų grimasos. Panašu, kad pyktis staiga buvo nukreiptas kitur. Kas nutiko? Prieš akimirką nepažįstamasis iš pasibjaurėjimo negalėjo į ją nė pažvelgti, o dabar jau atsiprašinėja? Vienintelis skirtumas, kad dabar jis jau žino jos gerbėjo vardą.

Šis suvokimas labai trikdė.

– Vadinasi, apie serą Čarlzą esate prastos nuomonės? – Jantė vargiai išdrįso to paklausti.

– Savo nuomonės apie jį nenorėčiau išsakyti garsiai.

– Manau, tokiomis aplinkybėmis turiu teisę ją išgirsti.

Vyras papurtė galvą. Paniurusiu veidu žvelgė pro langą.

– Kaip ir minėjau, tesame pažįstami. Didžioji dalis mano turimos informacijos surinkta iš antrų lūpų, o paskalų nemėgstu.

– Ką tik išsivadinate mane apgavike, sere, – pratrūko Jantė. – Nesuprantu, kodėl staiga tapote toks santūrus.

Vyras vėl į ją atsigręžė. Žvilgsniu vertino iš naujo. Jantė pajuto droviai besilyginanti suknelės klostes. Į ką jis taip žiūri? Ką galvoja? Žinoma, jai visai nerūpi to vyro nuomonė, bet veriantis geležinių akių žvilgsnis kažkodėl trikdė. Tačiau jei jis manosi galįs išsisukti nuo atsakymo, tegu pagalvoja dar kartą.

Pasiryžusi nepasiduoti Jantė kilstelėjo galvą.

– Jei norite, kad atleisčiau, turėkite pakankamai padorumo pasakyti man tiesą.

Vienas juodas antakis šovė aukštyn.

– Koks skirtumas, jei vis tiek neketinate sutikti už jo tekėti?

– Man tai svarbu, nes brolis to vyro draugijoje praleidžia daug laiko. Jei seras Čarlzas turi prastą reputaciją, norėčiau viską apie tai išgirsti.

Vyras nežymiai linktelėjo. Regis, jos žodžiai pagaliau jį įtikino.

– Na, gerai. Manau, kad jis mergišius ir lošėjas, tačiau pripažįstu, jog gana turtingas. Jokios moters nekaltinčiau atstūmus tokį gerbėją.

– Net tokios moters kaip aš?

Raumuo vyro žandikaulyje įsitempė.

– Prašau man atleisti, kalbėjau nederamai. Mano pyktis buvo labiausiai nukreiptas į jūsų brolių, bet kai atsimerkia, jo jau nebebuvo. Bijau, kad išliejau pyktį ant netinkamo žmogaus. Meldžiu pamiršti, ką sakiau.

– *Pamiršti?* – Jantė įsispoksojo negalėdama patikėti savo ausimis. – Manote, taip paprasta pamiršti tokius žodžius?

– Ne. Gal ir ne, – nepažįstamojo žvilgsnis klajojo. – Galiu pasiteisinti tik tuo, kad rytas buvo sunkus. Pasijutau išprovokuotas.

– Ar tai turėtų būti atsiprašymas? – Jantė karčiai nusijuokė. Sunkus jam buvo rytas ar ne, tas vyras neturėjo jokios teisės lieti ant jos pykčio. Jau gana, kad reikia taikstyti su Persio įžeidinėjimais. Mažiausiai trūksta to paties iš kažkokio nepažįstamojo lūpų!

– Tai – pasiaiškinimas. Turite pripažinti, kad jūsų brolis kalbėjo labai beširdiškai.

– Mano brolis yra jaunas, kartais elgiasi kvailai, bet man linki viso ko geriausio.

– Versdamas tekėti už tokio vyro kaip Lesteris? Taip, tikrai idealus brolelis.

– Jis neverčia manęs ką nors daryti! Nieko apie tai neišmanote. Ir apie *mus*. Šeimos finansinė padėtis tokia, kad...

Jantė sustojo viduryje sakinio. Susimąstė, kodėl apskritai varginasi ginčytis. Tai visai ne nepažįstamojo reikalas. Nėra jokio reikalo ginti nei savęs, nei Persio. Vis dėlto Jantė juto nepaaiškinamą troškimą pasiaiškinti, surikiuoti viską bent savo pačios mintyse.

– Brolis tik nori matyti mane įsikūrusią geruose namuose, finansiškai saugią. Tik tiek. Žinoma, nesitikiu, kad pasiturintis vyras tai supras.

Nepažįstamojo lūpos niekinamai susiraukė.

– Ne visi vyrai gimsta daug turėdami. Kai kurie mūsų skinasi kelią pardavinėdami seseris.

– Kaip jūs drįstate! – Jantė neteko kantrybės, balsas iš pykčio pakilo. Kaip šis vyras drįsta taip siaubingai kalbėti? Tarsi Persis galėtų parduoti ją norėdamas apmokėti skolas ir išsilaisvinti nuo atsakomybės ja rūpintis! Net jei tokiam kaltinime *buvo* lašelis tiesos, ji jokių būdu nepatikės, kad brolis toks beširdis! Jis tik jaunas, tik tiek...

– Pasakiau, kaip man atrodo.

– Tuomet visai nesate džentelmenas, sere. Užtraukiate šiam žodžiui nešlovę! Būčiau dėkinga, jei kitas mintis pasilaikytumėte sau.

Jantė nosisuko. Krūtinė sparčiai kilnojosi. Dėl savo protrūkio iš dalies juto palengvėjimą, iš dalies – nerimą. Nors vyras ir nusipelnė tokio pasmerkimo, jei jo negalima pavadinti džentelmenu, tai ir jos tikrai negalima pavadinti ledi – juk ji elgiasi nevaldomai, visai nesugeba suimti savęs į rankas. Gal Bornmute apie ją išsakyti žodžiai visgi buvo tiesa...

– Sakykite, ar nepritariate minčiai apie santuoką apskritai, ar tik netoleruojate sero Čarlzo?

Iš nuostabos išpūtusi akis Jantė vėl atsisuko į vyriškį. Kodėl jis vis dar su ja kalba? Kodėl negali paprasčiausiai palikti ramybės? Nepažįstamojo balsas skambėjo siutinamai ramiai – lyg jis nė kiek nebūtų įsižeidęs dėl jos kaltinimų.

– Man regis, prašiau jūsų patylėti, sere.

– Ne, prašėte pasilaikyti savo mintis sau. Todėl ir domiuosi jūsiškėmis.

– Koks jūs akiplėša!

Vyro veide šmėkštelėjo pašaipos ir linksmumo užuominos.

– Manau, jau seniai peržengėme akiplėšiškumo ribą. Kadangi nusprendėme, jog nesu tikras džentelmenas, o aš norėčiau pasitaisyti, turiu jums pasiūlymą.

– Pasiūlymą? – Jantė šį žodį pakartojo įtariai.

– Verslo pasiūlymą, jei tokia formuluotė jums patiktų labiau. Sumanymą, kuris abiem galėtų būti naudingas.

Akies krašteliu Jantė matė platforma atgal link traukinio žygiuojantį brolių – švilpaujantį, mosuojantį laikraščiu. Nebėra laiko. Kad ir koks tas nepažįstamojo pasiūlymas, jau per vėlu jo klausytis. Būtina kiek įmanoma greičiau užbaigti šį keistą, nediskretišką, visiškai nederamą pokalbį.

– Manęs visai nedomina, ką dar norite pasakyti, sere.

– Tai manęs nė neišklausysite?

– Grįžta brolis. Meldžiu nieko daugiau šia tema nesakyti. Ar *jokia* kita tema.

– Gaila, – vyras atrodė suglumęs. – Buvau pasiruošęs pasiūlyti jums sero Čarlzo alternatyvą.

Jantė sustingo. Jis siūlo jai tarnybą? Vyro balsas skambėjo nuoširdžiai, bet kodėl jis siūlytų jai pagalbą? Gal tai kažkoks žiaurus juokelis, o gal dar vienas užmaskuotas įžeidimas?

- Kokią alternatyvą? – nesusilaikė Jantė.
- Kaip jau minėjau, verslo pasiūlymą.
- Nieko apie verslą neišmanau, sere. Buvau guvernanti, – ji dvejojama nužvelgė nepažįstamąjį. – Ar jums *reikia* guvernantės?
- Galima sakyti. Tik mažčiau apie pastovesnę poziciją.
- Gal kompanionės jūsų motinai?
- Mano mama mirusi, – vyras vėl atsilošė įsitaisydamas ta pačia kasdieniška poza, kokioje Jantė matė jį anksčiau.
- Tuomet seseriai? – Jantė nervingai dirstelėjo pro langą. Persis vos už kelių žingsnių.
- Neturiu sesers, bent jau kiek žinau.
- Tuomet ko? – nekantravo Jantė stebėdama, kaip Persis tiesia ranką link durų rankenos. Kodėl vyras negali eiti prie reikalo esmės? – Ko jums *reikia*, sere?
- Būtumėte su manimi, – staiga vyras nusišypsojo. Jo veido bruožai iš paprasčiausiai patrauklių staiga persimainė į pribloškiamai dailius, tiesiog stingdančius širdį. – Man reikia žmonos.